

The fluidity in-between... Integrated2013!

The American designer Paul Sahre concluded his spirited presentation at Integrated2011 with a pretty witty remark: *'Design whatever you want!'* He had just finished showing a project for which he and his team had assembled a huge monster truck/hearse – in cardboard, that is. This virtually weightless vehicle was then solemnly carried to the scrapyard where it was destroyed with a single well-aimed blow. It was like witnessing the launch of TBMG's latest CD [the rock band They Might Be Giants]. Or was there more going on? After all, Paul Sahre's design studio is called O.O.P.S. (Office of Paul Sahre). Yet his intervention was far from 'gratuitous', for it allowed Sahre to bring into focus the essential artistic freedom – the inspiring power of 'uselessness': he couldn't have set the tone more clearly.

As an interdisciplinary conference, Integrated logically abstains from focusing on a single central theme. It behaves rather like an intangible colourful fluid that lodges itself between a range of visions and philosophies. It is a forum with high festival content at which speakers can compare their work, design processes, sources of inspiration and methodologies, leaving those present with a sense of 'indigestion' that can be interpreted as: 'Well, I need to catch my breath, but at least I was there'. Integrated is now in its fourth edition and wishes to keep its finger on the pulse by tracking new developments and trends. That is why Integrated is organised every second year, and not annually.

Let's return for a moment to a quote from the previous essay (2011): *'Luckily, we are living in times of crisis, a crisis that works as an irrigation system for seedlings. These seedlings are not growing into a regiment of 'creatives' content to grow in neat rows as and how clients command. These are enthusiastic people who dare to question the question that is put to them, who dig deep enough to find out whether their roots are as they should be: crooked and tortuous. This tortuousness, combined with a sound dose of serendipity, often leads to unique, groundbreaking results ...'*

Yet the blatancy of the trivial nature of escapist wealth, throwaway culture and poverty is increasingly staggering. At Integrated2011 the activist artist Dan Perjovschi showed one of his cartoon-like drawings in which a man snaps *'Less is more!'* at a beggar. Sharp humour avec gêne! The legendary American architect/theoretician Buckminster Fuller also argued in favour of *'doing more with less'* long before it became mainstream. He targeted the material, and not only the design. For Fuller, progress and economic renewal grew out of visionary and activist standpoints. The analysis of his complex body of work would undoubtedly reveal a greater number of clear insights. Because thanks to this opening up of archives, new insights emerge into bodies of ideas, leading curators, critics and graphic designers to commit themselves to make these visible in a relevant and contemporary manner.

But the speed and quantity of information that washes over us every day via all sorts of media also cause countless side effects. On the one hand, they create a sort of non-news which we eagerly extrapolate ourselves. One could see this as an umpteenth attempt to provide 'existential confirmation' of the ego. On the other hand, 'reliable information' can ensure well-founded and nuanced views. And of course our online surfing behaviour also offers up a wealth of information which some media concerns do not always handle with care. Does this form the basis of an even more widespread hegemony, or are these vast concerns (like the last remaining dictatorships) downright 'giants with feet of clay'? For in the meantime the social media, needless to say, have already proven the impact of their sphere of action.

The verticality of disciplines is coming into sharper focus while also becoming increasingly blurred. Differentiation also leads to hybrid forms and as a result it is sometimes difficult to distinguish between the original disciplines. The debate about ethics has made a complete comeback. Changing insights emerge and old ones are opened up. New micro- or sub-economies emerge through the blending of new technologies with different thought processes, resulting in solutions for real problems, and not just for products. Terms such as 'social design' crop up. Even though such a term is less relevant (since design would in any case be social) – even if this was less visible within a booming economy, as was the case in the past decades. Diversity is everywhere, as is intercultural influence. A multiform gel is spreading silently and 'chameleon-like' in all directions and across all media forms. Sometimes upright, often opportunistic, not always effective. This distinction is not easy to make. The movement occurs amidst ever-changing synergies and strategies and is therefore also always immediately traced and commented online. Countless microclimates emerge in the 'figuratively' assumed macroclimate, with ditto opportunities, although often on a smaller scale.

Integrated2013 focuses on these evolving positions of artists, architects and designers. How they can be the connecting actors in a virtual network, in the development of a pointed artistic discourse or of solutions for forms of housing, work and leisure, information systems and new utilitarian tools and products. Out of a historical awareness whereby the originality of ideas is recognised and preserved, and forms the inspiration for a solemn and optimistic investment in the future. Even if the towering legs of the giants which we sometimes imagine ourselves to be, are in fact also made of cardboard...

Hugo Puttaert, April 2013 (translation by Patrick Lennon)

The fluidity in-between... Integrated2013!

De Amerikaanse ontwerper Paul Sahre sloot zijn wervelende presentatie tijdens Integrated2011 af met een potige kwinkslag: *"Design whatever you want!"*. Hij had net een project getoond waarvoor hij en zijn team een reusachtige 'monstertruck/lijkwagen' hadden gemonteerd - in karton, welteverstaan. Vervolgens werd het vederlichte vehikel plechtig naar de sloop gedragen, waar het met één welgemikte houw werd vernietigd. Het bleek te gaan om de lancering van de nieuwste Cd van een rockgroep, TMBG genaamd (They Might Be Giants). Of was hier meer aan de hand? Paul Sahre's designstudio heet immers 'O.O.P.S' (Office Of Paul Sahre)... Deze ingreep was hoe dan ook verre van 'gratis': hiermee stelde Sahre de essentiële artistieke vrijheid scherp. De inspirerende kracht van 'nutteloosheid'. Duidelijker kon de toon niet worden gezet.

Als interdisciplinaire conferentie onthoudt Integrated zich consequent van het vooropstellen van één centraal thema, maar fungeert ze als een ongrijpbare, kleurrijke vloeistof die zich nestelt tussen uiteenlopende visies en filosofieën. Het is een forum met hoog festivalgehalte, waar sprekers, hun werk en de onderliggende ontwerpprocessen, inspiratiebronnen en methodieken met elkaar confronteren en de aanwezigen achterlaten met een 'indigestie' die mag worden geïnterpreteerd als: *"Ik moet even op adem te komen, maar ik was er alvast wél bij!"* Integrated is inmiddels aan haar vierde editie toe en wil de vinger aan de pols houden door voortdurend nieuwe evoluties en strekkingen op te sporen. Net daarom wordt Integrated niet jaarlijks, maar tweejaarlijks georganiseerd.

Om even terug te verwijzen naar het vorige Integrated-essay (uit 2011): *"Gelukkig is er nog de crisis, de crisis als een irrigatiesysteem voor nieuw plantgoed. Geen braaf legertje creatievelingen dat zonder te verpinken de zaadjes op rechte lijntjes dropt en opdrachtgevers enkel op hun wenken bedient, maar gedreven mensen die de vraag in vraag durven te stellen en wortels uitspitten om vast te stellen dat wortels zijn zoals het betaamt: kronkelig. Diezelfde 'kronkeligheid' leidt, in combinatie met een gezonde dosis serendipiteit, vaak tot unieke en grensverleggende projecten"...*

Het triviale van escapistische rijkdom, wegwerpcultuur en armoede blijft zich echter maar op steeds hallucinanter manieren manifesteren. De activistische kunstenaar Dan Perjovschi toonde tijdens Integrated2011 een cartooneske tekening waarop een man een bedelaar afblaft met de woorden *"Less is more"*. Scherpe, gênante humor! Ook de legendarische Amerikaanse architect/theoreticus Buckminster Fuller had het lang voor dat mainstream werd al over: *"doing more with less"*. Hij doelde daarmee op de materie, niet uitsluitend op het design. Volgens Buckminster Fuller ontstonden zowel vooruitgang als economische vernieuwing vanuit visionaire en activistische standpunten. Een grondige analyse van zijn complexe oeuvre zou welkom zijn, want ongetwijfeld zou die nog meer heldere inzichten blootleggen. Het is immers dankzij de ontsluiting van dergelijke archieven dat deze nieuwe visies op interessant gedachtengoed ontstaan en dat curatoren, critici en grafische ontwerpers zich gaan engageren om deze inzichten op een relevante en actuele wijze zichtbaar te maken.

Maar de snelheid en het volume van de informatie die ons dagelijks via allerhande media overspoelt, veroorzaken talloze neveneffecten. Enerzijds komt er een soort stortvloed van non-news op ons af, dat we zelf met graagte extrapoleren. We zouden dit kunnen beschouwen als een zoveelste poging tot 'existentiële bevestiging' van het ego. Anderzijds kan 'betrouwbare informatie' zorgen voor een gefundeerde en genuanceerde kijk op de dingen. Natuurlijk levert ons surfgedrag ook een schat aan informatie op - waar sommige mediaconcerns niet altijd even omzichtig mee omspringen. Vormt die informatie de basis voor een nog sterkere hegemonie of zijn deze grote concerns (zoals de laatste overgebleven dictaturen) echte of vermeende 'reuzen op lemen voeten'? Want intussen hebben de sociale media de impact van hun actieradius reeds ten overvloede bewezen.

Het verticalisme van disciplines verscherpt en vervaagt tegelijkertijd. Differentiatie leidt ook tot hybride mengvormen, zodat soms moeilijk nog een onderscheid te maken valt tussen de oorspronkelijke disciplines. Het debat rond ethiek is helemaal terug, inzichten zijn nog steeds onderhevig aan wijzigingen en gevestigde ideeën worden ontsloten. Nieuwe micro- of sub-economieën ontstaan uit de combinatie van nieuwe technologieën met afwijkende denkpatronen, waarbij oplossingen ontstaan voor reële noden en niet uitsluitend voor producten. Termen als 'social design' duiken op. De dusdanige benoeming is echter minder relevant, want design zou sowieso sociaal zijn, al was dit minder zichtbaar binnen de voortdurend groeiende economie die we de afgelopen decennia hebben ervaren. De diversiteit is alom, de interculturele beïnvloeding eveneens. Een pluriforme gel verspreidt zich met 'kameleon-allures' geruisloos in alle richtingen en over alle mediavormen. Soms integer, vaak opportunistisch, niet altijd doeltreffend. Dit onderscheid valt moeilijk te maken. De beweging verloopt middels -of ondanks- voortdurend veranderende synergieën en strategieën en wordt ook meteen online geanalyseerd en commentariseerd. In het 'figuurlijk' gestelde macroklimaat ontstaan ontelbare microklimaten met dito mogelijkheden, zij het vaak kleinschaliger.

Integrated2013 richt de schijnwerper op deze veranderende posities van kunstenaars, architecten en ontwerpers en onderzoekt hoe zij verbindende actoren kunnen zijn in een virtueel netwerk. Hoe zij kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van een scherp artistiek discours, oplossingen voor woon-, werk- en ontspanningsvormen, informatiesystemen en nieuwe utilitaire tools & producten. Vanuit een historisch besef, zodat de oorspronkelijkheid van ideeën goed wordt erkend, geconserveerd en de inspiratie vormt voor een gedragen en optimistische investering in de toekomst.

Al blijkt af en toe dat de gigantische benen van de reuzen die we in gedachten soms zijn, in realiteit ook van karton zijn gemaakt...